

HET WOEDEBOEK

Roelof ten Napel

Het woedeboek

Gedichten

HOLLANDS DIEP
AMSTERDAM
2018

Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van Sebes & Bisseling
Literary Agency te Amsterdam.

© Roelof ten Napel, 2018
© Hollands Diep, Amsterdam 2018
Omslagontwerp: Moker Ontwerp, Amsterdam
Typografie: Krijnie Gerritsen, bijzee
Foto auteur: © Jan Reinier van Vliet

ISBN 978 90 488 4513 2
ISBN 978 90 488 4514 9 (e-book)
NUR 306

www.hollandsdiep.nl
www.overamstel.com

OVERAMSTEL
uitgevers

Hollands Diep is een imprint van Overamstel Uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze
ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

wolf

het hijgen langs zijn tanden,
een mechanica van haast
in zijn ledematen,

een wolf is vooral een belofte, vond je,
van een dier dat nog komt –

kom dan maar, dan maak ik je
dierbaar, steek ik de vlam van je schedel
weer aan

Het woedeboek

De wereld is oud, en overal waar ruimte is voor een lichaam om te slapen, daar is iets doodgegaan.

– Jesse Ball

vuur

een woede als een oud motorblok
ontleden, met je handen verspreiden over een kleed
op tafel, en opeens alle onderdelen
zien liggen, een woede zien liggen
zonder dat hij nog bevestigd is –

een vuur brandt in je handen, schroeit je
huid, maar je hoeft het niet
te voelen, telt de keren dat je jezelf wel redde,

terwijl elke vlam door zijn eigen onrust
overeind bleef –

wacht maar tot een hand je oppakt, weer
woedend laat vallen

wolf

ik zal hier voor niets zijn geweest, maar
iets geeft zich nog te zeggen, iets vraagt nog
om een mond, een ademhaling –
het licht is op het land gevallen, en mijn handen
graven in je ruwe en koude vacht, het licht is gevallen
en mijn ogen zien niet meer, het donker duwt zich
op mijn huid als tegen de ramen, als tussen mij
en het plafond, wanneer ik niet slapen kan –
de nacht maakt vaart en de verte slijt glad
onder je draven, wordt een leegte, voor je, waarin je hoort,
waarin je binnengaat – je lijkt een wond waaruit
de wereld bloedt, alsof achter elk uitzicht nog
een hart pompt, iemand je als inkeping aanbracht –

wat is er triester dan de rug van wie zich wegdraait?

van wie je het laatste zult hebben gehoord – wolf, jij doodskop,
wat wil je dat ik zeg? van voorouders vervulde blik, waar ga je heen?
ik wilde je nog gaan zien, je vertellen wie ik geworden was –
nu til je me al voor het laatste in je handen, je brandende geraamte
schroeiend onder je huid

machine

een omhelzing maken, loslaten, toch bewaren –
ik bezit werktuigen die me helpen je mee te nemen,
je onvaste ziel in me op te lossen

tot je verdwijnt –
er ligt een vergeten god bij de beek

en ik zeg hem hoe je heette, dat hij dat onthoudt
tot de herfst komt, de stroming hem meetrekt
en tegen een rots in tweeën breekt

machine

je moet me geven wie je bent
maar nu nog niet,

elke naam is een machine om je overleven
vorm te geven, te heten betekent
te duren, dat dat lichaam meegaat –

ik zie je in het veld staan
en beeld me de zon in, achter mist,

alsof hij uitgeveegd is
door de rug van je hand

magnolia

geen van de paarden
heeft een gezicht, geen
van de schapen,

we zijn hier met niemand anders en de dieren
zijn de dieren om ons, om ons
houden ze hun kaken haast verlamd, tot we weg zijn –

wat kunnen we nog
zeggen? kom tot ons, wrokloos landschap,

wie hebben je verlaten? kom
en leg je voor ons
neer, verzamel voor ons
de samenzwerende beesten, hun dode
en dodende blikken, hun woorden

als een onaf-
gestemde radio
verkraakt

wolf

een maag vol ledematen, deze aarde,
in zichzelf gekeerd, alle namen tot hamers gesmeed,
tot handvaten gezaagd en geschaafd,
al onze wonden tot openingen geworden, onze monden
gehecht en aan het helen –
zie hier nog de uiteinden van draden, losgelaten
naalden, weeg ze, voel ze trekken
aan het grove stiksel dat je lichaam bijeenhoudt –

niemand hoeft ons te zeggen
waar we zijn, als waren we het niet
zelf al, hier al, als
voelden we het niet diep
in onze instincten gekerfd

magnolia

wat er overbleef van een gesprek, van opkijken tegen, ik heb het
in mijn hand nog, vast nog, ik zie je nog en weet niet wat ik dacht
dat je zou zeggen, waar ik op hoopte –

wat er van bleef als vergroeid met mijn borst, boomwortels
onder mijn huid, mijn longen
kluiten aarde, gegrepen,

mijn adem dunne tunnels
op de plaatsen waar ik riep, probeerde te roepen –
wat er overbleef van wat ik zeggen wilde, nog steeds

zoekt het een weg omhoog, groeit het door
mijn keel, naar waar het een licht zag
dat zijn zwaarte tillen kon

magnolia

geheugen is, zei je, ook
wat vergaat,
een rivier bewaart in het landschap –

ik bedoel, wolven doden, zo
schiep begroeiing dieper, populieren
en wilgen verdrijven
het dorre, grijpen de oevers steviger vast, ons land
vaster,

je zei ik bedoel
een rivier schrijft het sterven van herten –

en ik leg mijn hand op mijn schouder, alsof ik me daar
je hoofd herinner

magnolia

er staat nog een hek, maar het land is
aan beide kanten hetzelfde gegroeid,

verstilde wildernissen, twee valse honden
te oud om te bijten –

ik hoop dat je me ooit vertelde hoe je hier stond,
en je arm strekte over het hout, je arm strekte
zoals ik nu, hetzelfde, aan de andere kant, ik hoop
dat je hand een gat heeft gevormd in de lucht,
lang genoeg, zo-

dat de wind nog anders waait waar ik hem
vat, waar je lichaam was

magnolia

wat groeit, groeit traag,
tussen geworpen blikken door
om niet op te vallen –

een schim is iets dat schijnt, zei je
terwijl je vertrok, het licht
sloeg schaduwen over
je rug, onder de plaatsen waar je schouder-
bladen drukten tegen je huid –

alle planten werken samen
om straks de zon te vangen, zichzelf
te verbranden